

Федоренко Юлія Петрівна

к. пед. н., доцент кафедри
загального мовознавства та іноземних мов
Національного університету «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка»

ІНШОМОВНА ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК

Швидке зростання міжнародних зв'язків визначило необхідність вивчення проблем навчання іноземної мови широкого кола фахівців для вирішення своїх професійних завдань. У зв'язку з розширенням міжкультурних професійних контактів зростає потреба суспільства у фахівцях різного профілю, що володіють іноземною мовою. Проте володіння іншомовним кодом, що дозволяє успішно здійснювати міжкультурно-професійну взаємодію, передбачає оволодіння і професійно-значущими концептами іншофонові культури, що визначають специфіку суспільної і ділової поведінки, що детермінується впливом історичних традицій і звичаїв, стилю життя і т. ін. Підготовка висококваліфікованих фахівців є найважливішою метою вищої школи. Вимоги сьогодення щодо підготовки фахівців з комп'ютерних наук передбачають оволодіння ними іншомовною професійно-комунікативною компетентністю на належному рівні.

Основними компетенціями, яких потребує сучасне життя є соціальні. Лінгводидактичні, педагогічні, психологічні та інші наукові напрямки акцентують увагу на необхідності формування соціальної компетенції. Це поняття слід розглядати та аналізувати інтеграційно. Інтеграційність соціальної компетенції проявляється в міждисциплінарності знань та здібностей і тісному взаємозв'язку з іншими видами компетенцій: комунікативною, інтелектуальною та інтеркультурною. Поняття професійної комунікативної компетенції багатоаспектне, та включає декілька компетенцій. Іншомовна професійно-комунікативна компетентність майбутніх фахівців включає набір компетенцій: мовної, мовленнєвої, соціокультурної та соціолінгвістичної, стратегічної та дискурсивної. Професійна *мовна компетенція* (language competence) інтегративна, включає мовні знання (лексичні, тобто знання професійної лексики у межах, необхідних для спілкування у професійній сфері, граматичні, фонетичні та орфографічні), відповідні навички. Професійна *мовленнєва компетенція* (speech competence) ґрунтується на чотирьох видах компетенцій: в аудіюванні, говорінні, чи-

танні та письмі. Однією з найбільш значущих можна виділити *дискурсивну компетенцію* (discourse competence), тобто знання різних типів дискурсів та правил їх створення, а також умінь їх створювати та розуміти з урахуванням ситуації спілкування. Дискурс – це не тільки продукт мовленнєвої діяльності, але й процес його створення, який визначається комунікативним контекстом та умовами спілкування. Професійна *стратегічна компетенція* (strategic competence) передбачає умінь вибрати ефективні стратегії для розв'язання професійних комунікативних завдань; розвиток здатності майбутніх фахівців до самостійного навчання і самовдосконалення, бажання спілкуватися у повсякденній та професійній сферах, слухати і розуміти інших, планувати навчальний та робочий процес, умінь адекватної оцінки та самооцінки, розвитку особистої комунікативної культури. Професійна *соціокультурна та соціолінгвістична* (sociocultural and sociolinguistic competence) – це знання, умінь використовувати у спілкуванні та пізнанні іншомовні соціокультурні і соціолінгвістичні реалії.

Шляхом формування професійної іншомовної комунікативної компетенції майбутніх фахівців з комп'ютерних наук, пізнання світу професійного спілкування і його правил, розвитку навичок ідентифікації і створення мовних моделей різноманітних ситуацій ділової співпраці є навчання стратегій професійного комунікативного впливу на партнера. Досягається це шляхом моделювання в навчальному процесі ситуацій професійної співпраці, в яких іноземна мова слугує інструментом соціальної взаємодії особистості і професійного колективу, в ньому відображаються всі зміни соціокультурних чинників, що впливають на ієрархію цінностей в світосприйнятті особистості, її менталітет, прагматичні настанови.

Список використаних джерел:

1. Зимняя И.А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентного подхода в образовании. Авторская версия. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. – 42 с.
2. Писаревський І. М. Професійно-комунікативна компетентність (в туризмі): підручник / І. М. Писаревський, С. А. Александрова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х: ХНАМГ, 2010. – 230 с.
3. Смірнова О.О. Розвиток іншомовних комунікативних умінь на факультеті журналістики // Лінгвістика під кінець ХХ століття: Підсумки і перспективи. Тези міжнародної конференції. – М.: МГУ, 1995. С.477-

479.

4. Усімбаєва Н. Розвиток професійної компетентності – шлях до підготовки висококваліфікованих фахівців / Н.Усімбаєва // Рідна школа. – 2006. – №9. – С. 17-19.

Цирковнікова Ірина Сергіївна
студентка 5 курсу, спеціальності «Філологія (Переклад)»
Полтавський інститут економіки і права
Науковий керівник: Рябокiнь На талія Олекса ндрiвна
к. ф. н., доцент кафедри перекладу та іноземних мов
Полтавський інститут економіки і права

СПЕЦИФІКА АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Вступ. Навіть на сьогоднішній день все ще існують упередження на адресу перекладу. Беручи свій початок ще з XVII століття – піку розвитку теорії “*Les belles infidèles*” (Невірні красуні) – часу, коли перекладачі додавали, вилучали та навіть змінювали значення оригінального тексту для того, щоб досягнути кращого або більш гармонічного звучання слів у мові перекладу. Враховуючи те, що від упередженості будь якого роду позбутися дуже важко, ми не будемо намагатися змінити загальну думку про кінопереклад. Натомість, ми розглянемо кінопереклад із погляду самого перекладача. Перш за все, слід розкрити поняття аудіовізуального перекладу.

Виклад основного матеріалу дослідження . *Аудіовізуальний переклад* – це переклад продуктів, у яких вербальна складова (текст) перемежується з елементами, присутніми в інших джерелах комунікації, як-то: звук та зображення. Два найпопулярніші типи перекладу, які відносяться до аудіовізуального перекладу, це *дублювання* та *субтитрування* [10, с. 11].

Далі ми б хотіли більш докладно зупинитися на таких важливих поняттях кіновиробництва, як *кінотекст*, *кіносценарій*, *кінодіалог* та *драматичний діалог*, що невідривно пов’язані із здійсненням аудіовізуального перекладу.

Кінотекст (film text) – викладене в будь-якому виді та жанрі кінематографа (анімаційний, документальний, учбовий, популярно-науковий, ігровий) повідомлення, що містить певну інформацію, направлену на засвоєння глядачем [1]. Кінотекст призначений для миттєвого засвоєння та